

такозване „руске кризе“, није поново измењена након што је криза престала. У својој одлуци од 8. августа 2006. године, одлучујући о питањима која су била повезана, поред осталог, и са смањењем зарада судија, Уставни суд је формулисао доктринарну одредбу према којој редовни судови имају овлашћења да приликом разматрања конкретних случајева, процене промене у економској ситуацији, те у случају неделовања законодавца – усвоје одлуке у одбрану конкретног социјалног права лица. У време ове кризе, питање смањења и компензације зарада судије нашло се као тема и пред судијама ЕСЉП.

У својој одлуци од 1. јула 2013. године, Уставни суд је нагласио да у условима економске кризе, смањење судијских зарада не сме бити несразмерно ни дискриминаторно. Поред осталог, зараде се не могу смањити само судијама неких судова, нити само судијама које врше одређене дужности. Не може се пореметити пропорционални однос између износа зарада судија које врше различите дужности (припадају различитим системима судства или различитим нивоима судова), установљен у време пре појаве посебно тешке економске и финансијске ситуације у држави, као ни пропорционални однос установљен између висина зарада различитих категорија судија и других лица која су за свој рад плаћена из фондова државног или општинског буџета (нпр. државних службеника, политичара, функционера). Сваки пропуст да се поштују поменути захтеви треба сматрати насртајем на независност судија и судства, па према томе и кршењем става 2. члана 109. Устава и уставног принципа правне државе.

У својој одлуци од 8. августа 2006. године, Уставни суд је констатовао да у случају законског пропуста, који је забрањен Уставом, судови морају попунити правне празнине *ad hoc*, а то се мора учинити, пре свега, примењивањем општих законских принципа; међутим, таква одлука суда не укида обавезу законодавца да попуни законску празнину. Поменута одлука Уставног суда значајна је за редовне судове приликом одлучивања о случајевима који се тичу заштите социјалних права лица, где законодавац избегава правовремено регулисање датих односа правним средствима. Доносећи одлуку од 15. октобра 2013. године, у случају *Rimantas Savickas v. Lithuania* (No. 66365/09) и разматрајући допуштено жалбе, ЕСЉП се позвао и на доктрину Уставног суда која је намењена смањењу зајемчених социјалних права судија за време економске кризе. ЕСЉП је сматрао да држава Литванија приликом усвајања и подржавања привременог смањења зарада судија за време економске кризе (1999–2003), није прекорачила границу примене, нагласивши да је губитак у заради за период од три године надокнађен, према специјалном закону који је обезбеђен за такву компензацију или према одлуци суда у складу са тим законом. Представке су оцењене као недопуштене и у погледу других тачака тог спора.